

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Van WCAM naar WAMCA: (aan)winst voor alle partijen?

Rank, W.A.K.

Citation

Rank, W. A. K. (2020). Van WCAM naar WAMCA: (aan)winst voor alle partijen? *Financial Investigator*, 2020(1), 66. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3133263>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3133263>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

DOOR PROF. MR. W.A.K. RANK, ADVOCaat BIJ NAUTADUTILH TE AMSTERDAM
EN HOGLERAAR FINANCIËEL RECHT AAN DE UNIVERSITEIT LEIDEN

COLUMN

Van WCAM naar WAMCA: (aan)winst voor alle partijen?

Op 1 januari 2020 is de Wet Afwikkeling Massaschade in Collectieve Actie (WAMCA) in werking getreden. Als gevolg hiervan worden massaclaims tegen financiële instellingen nóg eenvoudiger. De nieuwe regeling is echter niet per se nadelig voor financiële instellingen.

In Nederland kennen we al geruime tijd een wettelijke regeling van de collectieve actie: een actie waarin een stichting of vereniging in rechte optreedt ten behoeve van een groep individuele betrokkenen met gelijksoortige belangen. Men denke in dit verband aan acties van claimstichtingen voor slachtoffers van grootschalige ongevallen zoals vliegtuig- of scheepsrampen of voor teleurgestelde beleggers in financiële producten. Onder deze wettelijke regeling kon de rechter alleen vaststellen dat de aangesproken partij aansprakelijk is voor de geleden schade, maar kon hij geen veroordeling tot collectieve schadevergoeding in geld uitspreken. Voor schadevergoeding in geld moest elke belanghebbende alsnog een individuele procedure entameren.

Schadevergoeding ten behoeve van de gezamenlijke belanghebbenden kon wel onderwerp zijn van een schikking tussen claimstichting en een aangesproken partij. Een dergelijke schikking kon bij voldoende representativiteit door het Gerechtshof Amsterdam algemeen verbindend worden verklaard voor alle belanghebbenden op grond van de Wet Collectieve Afwikkeling Massaschade (WCAM). Door een dergelijke algemeen verbindendverklaring werden alle (ook niet rechtstreeks betrokken) belanghebbenden in beginsel aan de schikking gebonden. Een belanghebbende die niet gebonden wilde zijn, kon zich daaraan alleen onttrekken door middel van een opt-out binnen een bepaalde termijn na kennisname van de schikking.

Sinds de inwerkingtreding van de WAMCA op 1 januari 2020 kan de rechter in een collectieve actie óók een veroordeling tot collectieve schadevergoeding uitspreken. Het moet dan gaan om acties ingesteld op of na 1 januari 2020 met betrekking tot gebeurtenissen die plaatsvonden op of na 15 november 2016. De schade wordt niet individueel vastgesteld, maar op basis van verschillende schadegroepen waarin de belanghebbenden worden

ingedeeld. Daarnaast voorziet de WAMCA in de creatie van een centraal register voor collectieve vorderingen en de toekenning van de bevoegdheid aan de rechter om één belangenorganisatie als exclusieve belangenbehartiger aan te wijzen als meerdere belangenorganisaties een collectieve actie in gang zetten met betrekking tot dezelfde gebeurtenis. De uitspraak en een eventuele collectieve schikking zijn in principe bindend voor alle belanghebbenden. Belanghebbenden kunnen zich echter, na aanwijzing van de exclusieve belangenbehartiger en na de totstandkoming van een collectieve schikking, onttrekken aan gebondenheid aan de uitspraak respectievelijk de schikking door middel van een opt-out.

Voordeel van de WAMCA voor claimstichtingen en belanghebbenden is dat voortaan in één procedure zowel de aansprakelijkheid van de aangesproken partij kan worden vastgesteld, als een schadevergoeding in geld kan worden verkregen. Dat maakt massaclaims tegen financiële instellingen nog eenvoudiger. Teleurgestelde beleggers hoeven immers geen individuele procedures meer te beginnen om schadevergoeding te verkrijgen. Om misbruik te voorkomen, zijn de voorwaarden voor een collectieve actie aangescherpt. Zo worden strengere eisen gesteld aan de ontvankelijkheid van een claimstichting. Deze dient aan bepaalde kwaliteitseisen te voldoen op het gebied van governance, financiën en representativiteit. Deze eisen zijn echter vooral cosmetisch van aard en zullen een claimstichting niet weerhouden van een collectieve actie tegen een financiële instelling. Het voordeel van de WAMCA voor claimstichtingen en belanghebbenden is echter niet per se een nadeel voor financiële instellingen: ook voor deze partijen kan het aantrekkelijk zijn om slechts met één belangenorganisatie te maken te hebben en alle claims van alle belanghebbenden in één procedure te kunnen afdoen. Een win-winsituatie derhalve. «